

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΝΟΙΚΤΑ
ΑΚΑΔΗΜΑΙΚΑ
ΜΑΘΗΜΑΤΑ

Ο Ρόλος του Κριτικού Στοχασμού στη Μάθηση και Εκπαίδευση Ενηλίκων

Ενότητα 6: Η Ιδέα μιας Κριτικο-στοχαστικής Πρακτικής στην Εκπαίδευση των Ενηλίκων

Γιώργος Κ. Ζαρίφης

Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο τη αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Β. Πρακτικές Προεκτάσεις της Έννοιας του Κριτικού Στοχασμού

Βασικές μεθοδικο-διδακτικές ενέργειες ανάπτυξης
του κριτικού στοχασμού στην εκπαίδευση των
ενηλίκων

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ 6^ο

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

**Λόγοι και Τρόποι Προσέγγισης του Κριτικού
Στοχασμού μέσω Πρακτικών που Ενισχύουν την
Επικοινωνιακή Δράση στην Εκπαίδευση των
Ενηλίκων**

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Μέχρι τώρα είδαμε πως ο κριτικός στοχασμός ως νοητική διαδικασία σκοπό έχει την απελευθέρωση των εκπαιδευομένων από τις διαστρεβλώσεις που έχει επιβάλλει το σύστημα στον τρόπο που σκεπτόμαστε και πράττουμε. Ο (ανα)στοχασμός είναι μια 'συνήθεια' που μαθαίνεται μέσα στο πολιτιστικό περιβάλλον που ζούμε.

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Το πώς σκέπτεται ο εκπαιδευτής για τη δουλειά του, τα κριτήρια για την καλή ή κακή διδασκαλία ή, ακόμα και πού θα εστιάσει την πρακτική του, προκύπτουν από το περιβάλλον, ακόμη και αν κι ο ίδιος πιστεύει το αντίθετο.

Οι αναστοχαστικές μας δραστηριότητες καθορίζονται από τον κοινωνικό μας περίγυρο.

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Ο εκπαιδευτής επομένως, **πρέπει να συμφιλιωθεί με την ιδέα** ότι τίποτα δεν είναι αναμφισβήτητα σωστό ή προβλέψιμο ως προς τα αποτελέσματα της κριτικής διδασκαλίας. Επίσης, **πρέπει να βρίσκεται σε συνεχή εγρήγορση** και να είναι έτοιμος να ξανασκεφθεί για το περιεχόμενο μαθημάτων, το υλικό και τις τεχνικές που χρησιμοποιεί, τις εργασίες που αναθέτει και πώς αξιολογεί.

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Ο απώτερος σκοπός του εκπαιδευτή οφείλει να είναι ο εκδημοκρατισμός της εκπαιδευτικής δραστηριότητας, να κατανοήσουν οι εκπαιδευόμενοι τη δύναμή τους και, τέλος, να συμμετέχουν ομαδικά στη δράση για αλλαγή της κοινωνίας.

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Για την εφαρμογή της κριτικής διδασκαλίας είναι **απαραίτητη η αλλαγή του σχεδιασμού και του περιεχομένου μαθημάτων**. Το περιεχόμενο μαθημάτων πρέπει να ενθαρρύνει την εξέταση προβλημάτων και να βοηθά την απάντηση κριτικών ερωτήσεων και, γενικά, να βοηθά στην κριτική σκέψη και τη μεταγνώση.

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Τρεις βασικές αλληλο-εξαρτώμενες διαδικασίες που χαρακτηρίζουν την κριτική σκέψη και μπορούν να ενταχθούν στη διδακτική πρακτική είναι:

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Η διαδικασία κατά την οποία οι ενήλικοι **αμφισβητούν και κατόπιν αντικαθιστούν ή αναθεωρούν μια άποψη** που μέχρι τότε γινόταν άκριτα αποδεκτή ως εκφράζουσα την κοινή λογική.

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Η διαδικασία κατά την οποία οι ενήλικοι **αποκτούν μια διαφορετική οπτική των ιδεών και των πράξεών τους** που μέχρι τότε θεωρούσαν δεδομένες και σωστές

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Και τέλος, η διαδικασία κατά την οποία οι εκπαιδευόμενοι **αναγνωρίζουν την ηγεμονική θέση που έχουν στη ζωή τους οι κυρίαρχες τάσεις ή οι αξίες του συστήματος (κοινωνικές, πολιτικές, πολιτιστικές) και που αντιτίθενται στα συμφέροντά τους.**

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Η κριτική διδασκαλία ξεκινά **από μια ματιά προς τα μέσα**, από μια **αναζήτηση των αιτιών της διδακτικής πρακτικής**. Είναι ένα ταξίδι αυτογνωσίας, πρωτίστως των εκπαιδευτών, το οποίο οδηγεί στις πεποιθήσεις που είναι βαθειά ριζωμένες μέσα τους και τις θεωρούν αντικειμενικές και έγκυρες απεικονίσεις της πραγματικότητας ή απόψεις που ενεργοποιούν την αρμόζουσα αντίδραση/συμπεριφορά σε κάποια περίσταση.

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

**Οι εκπαιδευόμενοι αισθάνονται
την εξουσία που ασκεί επάνω
τους ο εκπαιδευτής και
παρατηρούν προσεκτικά τις
αντιδράσεις του.**

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Ο **Brookfield** (1995) αποδέχεται τον όρο ‘**ηγεμονία**’ (hegemony), που πρώτος χρησιμοποίησε ο Gramsci, για να περιγράψει τη διαδικασία κατά την οποία κάποιες ιδέες, δομές και πράξεις θεωρούνται από την πλειοψηφία των ανθρώπων ως φυσιολογικές, προκαθορισμένες και ότι λειτουργούν για το καλό τους, ενώ, στην πραγματικότητα, οικοδομούνται και μεταδίδονται από μια ισχυρή μειονότητα που θέλει να διαφυλάξει τα συμφέροντά της.

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Αυτή η **‘ηγεμονία’** ενσωματώνεται στον τρόπο που ζούμε και σκεπτόμαστε. Ουσιαστικά, **είναι αποτέλεσμα καταπίεσης και είναι οι ιδέες και η σοφία του κατεστημένου. Στην εκπαιδευτική δραστηριότητα, η ηγεμονία αντιπροσωπεύεται από τον εκπαιδευτή. Μέσω του εκπαιδευτή, μεταδίδονται οι ιδέες που εξυπηρετούν το κατεστημένο και οριοθετούνται οι σκέψεις και οι πράξεις των εκπαιδευομένων.**

Εικόνα 1: Antonio Gramsci

Gramsci.png

<http://en.wikipedia.org/wiki/File:Gramsci.png>

By Unknown (Public Domain), via Wikipedia, the free encyclopedia

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Ο εκπαιδευτής, κάποιες φορές, υπερνικά τις ανασταλτικές δυνάμεις που καθορίζουν την πορεία του και οδηγείται στον κριτικό στοχασμό. Απαραίτητη προϋπόθεση για την καλλιέργεια του κριτικού στοχασμού, είναι να πεισθούν, τόσο οι εκπαιδευτικοί, όσο και οι εκπαιδευόμενοι, **ότι η μόνη λύση για ουσιαστική μάθηση και προς όφελος των εκπαιδευομένων κι όχι του συστήματος, είναι η αλλαγή πρακτικής.**

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

ΛΟΓΟΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΟΥ
ΚΡΙΤΙΚΟΥ ΣΤΟΧΑΣΜΟΥ ΣΤΟ
ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-
ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Η πρακτική που οδηγεί στον κριτικό στοχασμό είναι κατανοητή από τους εκπαιδευόμενους, αφού συντελούν στη διαμόρφωσή της.

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Ο κριτικός στοχασμός βοηθά να αναπτυχθεί μια πρακτική που ξεπερνά το διαδικαστικό/διεκπεραιωτικό πλαίσιο. Ο κριτικοστοχαστικός εκπαιδευτής γνωρίζει τι εκπροσωπεί και γιατί αυτό που κάνει είναι το σωστό. Γνωρίζει, επίσης, ότι η πρακτική του πρέπει να μεταβάλλεται ανάλογα με τις συνθήκες και την ανατροφοδότηση που παίρνει από τους εκπαιδευόμενους του.

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Μέσα από την κριτική θεώρηση των καταστάσεων που αντιμετωπίζει ο εκπαιδευτής, καταλαβαίνει ότι δεν είναι αυτός υπεύθυνος για ό,τι αρνητικό βιώνει στη συμπεριφορά των εκπαιδευομένων, αφού αντιλαμβάνεται ότι σημαντικό ρόλο παίζουν οι κοινωνικοπολιτικοί παράγοντες για αυτήν την αρνητική συμπεριφορά. **Έτσι, μέσα σ'αυτήν τη διαδικασία, ο εκπαιδευτής στηρίζεται ηθικά/συναισθηματικά και δεν αισθάνεται ενοχές.**

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Η εκπαιδευτική δραστηριότητα αποκτά **ενδιαφέρον και ζωντάνια**, αφού οι εκπαιδευόμενοι ενεργοποιούνται, λαμβάνουν μέρος σε συζητήσεις, μπορούν να πουν ελεύθερα τη γνώμη τους ή να την καταγράψουν και γενικά να ασκήσουν την κριτική τους σκέψη και να ζήσουν σε ένα δημοκρατικό εκπαιδευτικό περιβάλλον που καταλύει την παραδοσιακή σχέση εξουσίας εκπαιδευτή-εκπαιδευόμενου.

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

ΤΡΟΠΟΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΟΥ ΚΡΙΤΙΚΟΥ ΣΤΟΧΑΣΜΟΥ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ- ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Όλα αρχίζουν από τον προσωπικό αναστοχασμό του εκπαιδευτή που είναι η εξέταση του τρόπου που διδάσκει, μέσα από τις εμπειρίες του ως δασκάλου και ως εκπαιδευόμενου. Οι εμπειρίες μας εξαρτώνται κατά πολύ από την ιδιοσυγκρασία μας, γιατί παρόμοιες καταστάσεις βιώνονται από όλους και στην εκπαιδευτική δραστηριότητα και, γενικότερα, στη ζωή αλλά διαφορετικά τις αντιμετωπίζει ο καθένας.

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Οι συζητήσεις με τους εκπαιδευόμενους μας βοηθούν να κατανοήσουμε πώς μας βλέπουν, πόσο τους καταπιέζει η σχέση εξουσίας στην εκπαιδευτική δραστηριότητα και πόσα κατανοούν από αυτά που διδάσκονται. Για να γίνει μια διεξοδική και ειλικρινής συζήτηση στην εκπαιδευτική δραστηριότητα πρέπει να εξασφαλιστεί η ελευθερία έκφρασης και η ανωνυμία των εκπαιδευομένων (όταν πρόκειται για γραπτά κείμενα).

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Συχνά, μας εκπλήσσει το γεγονός ότι οι εκπαιδευόμενοι θεωρούν σημαντικά πράγματα ό,τι ο εκπαιδευτής θεωρεί ασήμαντο ή απλά διαφεύγει της προσοχής του. Στην ουσία **συνυπάρχουν δυο «διαφορετικοί κόσμοι» στην ίδια αίθουσα**, αφού οι εκπαιδευόμενοι αντιλαμβάνονται τις ίδιες πράξεις και βιώνουν τις ίδιες εμπειρίες τελείως διαφορετικά.

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Μέσα από κριτικές συζητήσεις με συναδέλφους που θα παρακολουθήσουν το μάθημά μας, μπορούν να αξιοποιηθούν οι εμπειρίες των συναδέλφων για θέματα και προβλήματα κοινά στην καθημερινή διδακτική πρακτική, να φωτισθούν κάποιες αθέατες πλευρές της διδασκαλίας μας και να βγούμε από τη σιωπή μας. Με την κριτική συζήτηση αποκτούμε άλλη οπτική των εμπειριών μας και μπορούμε να βρούμε λύσεις. Ο κριτικός στοχασμός αρχίζει ως μοναχική πορεία αλλά αργότερα γίνεται συλλογική προσπάθεια.

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Επίσης, η μελέτη της βιβλιογραφίας είναι χρήσιμη για τον εκπαιδευτή στο δύσκολο έργο που έχει αναλάβει.

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

ΒΑΣΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΙΚΟ-ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ
ΚΡΙΤΙΚΗΣ ΣΚΕΨΗΣ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ
ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ
ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

1. ΔΙΑΛΟΓΟΣ

2. ΕΡΕΥΝΑ ΔΡΑΣΗΣ

3. ΕΜΠΕΙΡΙΚΕΣ/ΒΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Ο εκπαιδευτής διευκολύνει την ανάλυση των ιδεών ζητώντας τους να δώσουν παραδείγματα, να βρουν ομοιότητες με άλλα θέματα, να αναρωτηθούν για τις πεποιθήσεις τους, να κάνουν υποθέσεις, να βρουν εναλλακτικές απόψεις, να αποφασίσουν σε ποια δεδομένα στηρίζονται οι ιδέες, να ερμηνεύσουν τις πληροφορίες και να κάνουν προβλέψεις. Για όλα αυτά συνιστάται η μέθοδος του υποστηρικτικού πλαισίου (scaffolding) που χρησιμοποιεί το διάλογο θέτοντας σειρές ερωτήσεων.

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Η υποβολή ερωτήσεων είναι μια σημαντική τακτική επεξεργασίας των λεκτικών, κυρίως πληροφοριών. Ο εκπαιδευτής μπορεί να διατυπώσει ερωτήσεις σχετικές με τη διδακτέα ύλη ή με έκτακτα περιστατικά που μπορούν να αξιοποιηθούν κατάλληλα.

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Ο εκπαιδευτής διατυπώνει τις ερωτήσεις, προσπαθεί κι ο ίδιος να βρει διάφορες απαντήσεις, αξιοποιώντας όσα γνωρίζει, διερευνώντας εναλλακτικές λύσεις και, γενικά, προσπαθεί να βοηθήσει την άσκηση τις κριτικής σκέψης των εκπαιδευομένων του ενεργώντας υποδειγματικά.

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

Οι ‘καλές’ ερωτήσεις περιλαμβάνουν τα εξής στοιχεία: ελκύουν την προσοχή,

1.προκαλούν **συγκρίσεις**,

2.αναζητούν **διευκρινίσεις**,

3.αιτιολογούν **αναζητήσεις**,

4.απαιτούν **εξηγήσεις**.

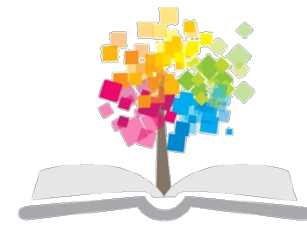

Η ΙΔΕΑ ΜΙΑΣ ΚΡΙΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΑΣΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

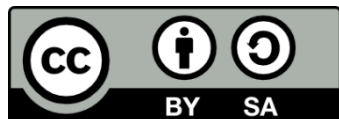
**ΑΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΟΥΜΕ ΜΙΑ ΚΑΤΕΣΤΗΜΕΝΗ
ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΓΙΑ ΤΟ ΡΟΛΟ ΤΟΥ**

ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Τέλος Ενότητας

Επεξεργασία: Χριστίνα Πάσχου
Θεσσαλονίκη, Χειμερινό Εξάμηνο 2013-2014

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ